

Tartuntaketjujen katkaisua tehostava tietojärjestelmä

Jaakko Penttinen
Erityisasiantuntija

7.8.2020

Tartuntaketjujen katkaisua tehostava tietojärjestelmä - tavoitteet

- Koronaviruksen tartuntaketjujen katkaisua tehostamaan kehitetään tietojärjestelmä, joka koostuu mobiilisovelluksesta ja taustajärjestelmästä
- Sovelluksen tavoitteena on tukea koronaepidemian hallintaa ja auttaa estämään koronaviruksen leviämistä
- Tietojärjestelmä ei korvaa terveydenhuollon toimintayksikössä tehtävää jäljittämistyötä, mutta sen avulla tavoitetaan kuitenkin kattavammin mahdollisesti altistuneita
- Tietojärjestelmän kehittämisessä on huomioitu mobiilisovellusta koskeva EU ohjeistus ja siihen sisältyvät periaatteet (*Common EU Toolbox for Member States*)

Tartuntaketjujen katkaisua tehostava tietojärjestelmä – yleiset toimintaperiaatteet

- **Sovelluksen avulla**
 - myös ne ihmiset, joita tartunnan vahvistetusti saanut ei tunne tai muista tavanneensa, voivat saada tiedon mahdollisesta altistumisestaan
 - käyttäjä voi välittää sovelluksesta saamansa tiedon mahdollisesta altistumisestaan terveydenhuoltoon ja saada nopeasti toimintaohjeita
 - ihmiset voivat itse osallistua ja vaikuttaa koronaviruksen leviämisen estämiseen ja suojella omaa ja läheistensä terveyttä
- **Sovelluksen käyttö on henkilölle vapaaehtoista ja maksutonta**
- **Sovellus kehitetään tietosuojaa, tietoturvaa ja perusoikeuksia kunnioittaen**
- **Sovellus on käyttöönotettavissa 31.8.2020 alkaen**

Säädösvalmistelu - Tartuntatautilaki 4 a luku

- Tartuntatautilakiin on tehty uusi 4 a luku, joka on väliaikaisesti voimassa 31.8.2020–31.3.2021
- Luvussa säädetään muun muassa
 - tietojärjestelmän käytön yhteydessä tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä ja
 - toimijoiden vastuista
- Tasavallan presidentti on vahvistanut lain torstaina 9. heinäkuuta 2020
- Laki tulee voimaan 31. elokuuta 2020

4 a luku ([9.7.2020/582](#))

Covid-19-tartuntaketjujen katkaisua tehostava tietojärjestelmä koronavirukselle mahdollisesti altistuneiden tavoittamiseksi

43 a § ([9.7.2020/582](#))

Tietojärjestelmän toteuttaminen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos tarjoaa ja hyväksyy mobiilisovelluksesta ja siihen liittyvästä taustajärjestelmästä koostuvan tietojärjestelmän koronavirukselle mahdollisesti altistuneiden tavoittamiseksi ja ylläpitää sitä. Mobiilisovellus on käyttäjälleen maksuton ja sen käyttö on vapaaehtoista.

Tietojen käyttö ja siirto mobiilisovelluksen ja taustajärjestelmän välillä edellyttää käyttäjän suostumusta. Suostumus annetaan sovelluksessa. Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti sekä tietoisena siitä, mihin tarkoituksiin

Sisällysluettelo 21.12.2016/1227

4 a luku - Covid-19-tartuntaketjujen katkaisua tehostava tietojärjestelmä koronavirukselle mahdollisesti altistuneiden tavoittamiseksi

43 a § - Tietojärjestelmän toteuttaminen

43 b § - Kansaneläkelaitoksen tehtävät taustajärjestelmän ylläpidossa

43 c § - Tietojärjestelmän käytön yhteydessä tapahtuva henkilötietojen käsittely

43 d § - Poikkeus 22 §:ssä säädetystä ilmoitusvelvollisuudesta

43 e § - Tietojärjestelmästä saatujen mahdollista altistumista koskevien tietojen käsitteleminen

43 f § - Taustajärjestelmän ylläpidon ohjaus

43 g § - Tietojärjestelmän tietoturvallisuuden arviointi

43 h § - Valvonta

L:lla [582/2020](#) lisätty 4 a luku on väliaikaisesti voimassa 31.8.2020–31.3.2021.

Tartuntatautilaki 4 a luku - Henkilötietojen käsittely

- Tietojärjestelmän käytön yhteydessä saadaan henkilötietoja käsitellä covid-19-tartuntaketjujen katkaisemiseksi ja sovellusta käyttävien sekä tartunnalle mahdollisesti altistuneiden henkilöiden tavoittamiseksi ja informoimiseksi sekä covid-19-epidemian seurannan ja tietojärjestelmän toiminnan arvioinnin kannalta tarpeellisiin tilastollisiin tarkoituksiin tässä luvussa säädetyllä tavalla
- Tietojärjestelmän käytön yhteydessä saadaan käsitellä seuraavia henkilötietoja:
 - käyttäjän pseudonyymiset tunnisteet
 - käyttäjän kohtaamien toisten käyttäjien pseudonyymiset tunnisteet ja näihin kohtaamisiin liittyvät tarpeelliset tiedot niiden kestosta ja ajankohdasta sekä mobiililaitteen bluetooth-signaalin voimakkuudesta
 - tartunnastaan ilmoittaneen käyttäjän pseudonyymiset tunnisteet
 - käyttäjän saama tieto mahdollisesta altistumisestaan
 - käyttäjän yhteydenottopyynnön yhteydessä ilmoittamat nimi, puhelinnumero, kotikunta ja tarvittaessa tilapäinen asuinpaikka ja oiretiedot
- Terveystieteiden tutkimuskeskus toimii tietojärjestelmän yhteydessä tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn osalta rekisterinpitäjänä

Tartuntatautilaki 4 a luku - Toimijoiden vastuut

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos tarjoaa ja hyväksyy mobiilisovelluksesta ja siihen liittyvästä taustajärjestelmästä koostuvan tietojärjestelmän koronavirukselle mahdollisesti altistuneiden tavoittamiseksi ja ylläpitää sitä
- Kansaneläkelaitos vastaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lukuun taustajärjestelmän ylläpidosta
- Liikenne- ja viestintävirasto arvioi tietojärjestelmän tietoturvallisuuden ennen sen käyttöönottoa viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista annetun lain mukaisesti
- Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvoo tietojärjestelmän tietoturvallisuutta

EU-yhteistyö - yhteentoimivuus

- Osallistutaan tiiviisti toimeenpanoa koskevaan tietomäärittelyjä ja teknisiä toteutuksia koskevaan valmisteluun (Euroopan komission *eHealthNetwork*)
- EU-komission täytäntöönpanopäätöksellä sähköisistä terveystalvveluista voidaan perustaa jäsenvaltioiden sovellusten tietojen vaihtoon tarvittavat tekniset ratkaisut ja yhteistyöverkosto
- Tietojen luovutus EU-maiden sovellusten kesken edellyttää lisämuutoksia tartuntatautilakiin

EU-yhteistyö – maakohtainen tilanne

- Maakohtainen tilanne EU-maista ja eräistä muista Euroopan maista
- Kesäkuun 2020 lopun tiedot (eHealthNetwork)

Maa	Kansallinen jäljityssovellus	Käyttöönotto	Lähestymistapa	Vapaaehtoinen käyttö	Raukeamislauseke
Alankomaat	(ei tietoa)				
Belgia	K	tbd	Hajautettu	K	K
Bulgaria	(ei tietoa)				
Espanja	K	tbd	Hajautettu	K	K
Irlanti	K	Kesäkuu	Hajautettu	K	K
Itävalta	K	25.3.	Hajautettu	K	K
Kreikka	(ei tietoa)				
Kroatia	K	Heinäkuu	Hajautettu	K	K
Kypros	(ei tietoa)				
Latvia	(ei tietoa)				
Liettua	K	Kesäkuu	Hajautettu	K	K
Luxemburg	(ei tietoa)				
Malta	K	Kesäkuu	Hajautettu	K	K
Norja	K	16.4.	Keskitetty	K	K
Portugali	K	tbd	Hajautettu	K	K
Puola	K	20.4.	Hajautettu	K	K
Ranska	K	Kesäkuu	Keskitetty	K	K
Romania	(ei tietoa)				
Ruotsi	Ei	--	--	--	--
Saksa	K	Kesäkuu	Hajautettu	K	K
Slovakia	K	tbd	Keskitetty	K	Ei
Slovenia	(ei tietoa)				
Suomi	K	loppukesä*	Hajautettu	K	K
Tanska	K	tbd	Hajautettu	K	K
Tšekki	K	4.4.	Hajautettu	K	K
Unkari	K	13.5.	Keskitetty	K	K
Viro	K	23.6.	Hajautettu	K	K

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

Kiitos

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto
Digitalisaation ja tiedonhallinnan yksikkö

